

การจัดเก็บ ภาษีบำรุงท้องที่

1

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

1. เป็นที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร เขตป่าสงวน
2. ไม่จัดทำแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5)
3. ไม่จัดทำทะเบียนที่ดิน (ภ.บ.ท.6)
4. ไม่ตราข้อบัญญัติในการลดหย่อนที่ดินที่ไม่ต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่
5. ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ หรือค้างชำระเกิน 10 ปี
6. ระบบแผนที่ภาษี ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน
7. ไม่จัดทำทะเบียนที่ดินและใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่
8. สำรวจที่ดินซ้ำซ้อน สำรวจผิดพลาด
9. ไม่มีประกาศราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่

2

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

1. พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0409/ว 315 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2534 เรื่อง แนวทางการดำเนินการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
3. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.3/ว 403 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2545 เรื่อง แนวทางการดำเนินการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
4. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313.3/ว 2922 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2552 เรื่อง ราษฎรขอทราบข้อเท็จจริงและแนวนโยบายเกี่ยวกับที่ดินทำกิน
5. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0705(9)/7078 ลงวันที่ 20 เมษายน 2526 เรื่อง หารือการเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

3

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

6. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0310.3/ว 15289 ลงวันที่ 22 กันยายน 2551 เรื่องการนำแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) หรือทะเบียนที่ดิน (ภ.บ.ท.6) และใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.11) เป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน
7. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0409/ว 483 ลงวันที่ 24 เมษายน 2530 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจการจัดทำทะเบียนที่ดินเพื่อเก็บภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.6)
8. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0409/ว 1429 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2529 เรื่อง การปรับปรุงแบบพิมพ์ภาษีบำรุงท้องที่

4

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

9. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 0208 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 เรื่อง การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ และลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ
10. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.4/ว 4772 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552 เรื่อง หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ การลดยอดลูกหนี้ค้างชำระ และวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
11. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
1. อบต.จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ตามแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) พบว่า อบต.จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่บางส่วนจากผู้ครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้เข้าไปทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยเท่านั้น	กรณีราษฎรที่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติ ไม่ว่าจะโดยการบุกรุกหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการ ถือเป็นเพียงผู้เช่าทำประโยชน์และอาศัยเท่านั้น มิใช่เจ้าของที่ดินตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 จึงไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ดังนั้นแม้ราษฎรจะแสดงความจำนงขอใช้สิทธิในการเสียภาษีบำรุงท้องที่เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 มาตรา 8 (2) กล่าวถึงที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือที่ดินของรัฐที่ใช้ในกิจการของรัฐหรือสาธารณะโดยมิได้หาประโยชน์ <u>เจ้าของที่ดินไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่</u> <u>ถึงแม้ราษฎรจะแสดงความจำนงขอใช้สิทธิในการเสียภาษีบำรุงท้องที่ก็ตาม</u> และอบต.ไม่สามารถจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ดังกล่าวได้ เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการของกรมการปกครอง ที่ มท 0313.3/ว 2922 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2552 เรื่อง ราษฎรขอทราบข้อเท็จจริงและแนวนโยบายเกี่ยวกับที่ดินทำกิน และให้ประกาศยกเลิกแบบแสดงรายการที่ดิน (แบบ ภ.บ.ท.5) รวมทั้งให้งดการประเมินภาษี โดยถือปฏิบัติให้เป็นไปตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0310.3/ว 15289 ลงวันที่ 22 กันยายน 2551 เรื่องการนำแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) หรือทะเบียนที่ดิน (ภ.บ.ท.6) และใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.11) เป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน เพื่อป้องกันมิให้บุคคลอ้างสิทธิการครอบครองในที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติไปซื้อขาย แลกเปลี่ยนการครอบครองที่ดินดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้มีการบุกรุกเข้าทำกินในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มจำนวนมากขึ้น และรัฐไม่ควรเป็นต้นเหตุแห่งการซื้อขาย ภ.บ.ท.5 ให้แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบว่าผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ รายใดที่เข้าข่ายไม่ต้องชำระภาษีตามมาตรา 8 (2) แล้วส่งระงับมิให้รับชำระภาษีบำรุงท้องที่ในที่ดินที่ยกเว้นดังกล่าวและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติและหนังสือสั่งการดังกล่าวโดยเคร่งครัด หากเจ้าหน้าที่ละเว้นไม่ปฏิบัติให้พิจารณาโทษตามควรแก่กรณีต่อไป

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
2. การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ พบว่าพื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตป่าสงวน บางส่วนอยู่ในเขตการใช้ที่ดินของกรมป่าไม้ (เดิม) และส่วนหนึ่งเป็นการจัดสรรให้เกษตรกรทำกิน (สปก.) ทำให้ติดขัดหรือขัดแย้งในการถือปฏิบัติอยู่หลายประการ เนื่องจากผู้ครอบครองที่ไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และไม่มีเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน ถึงแม้จะเป็นความสมัครใจของประชาชน เพื่อต้องการนำหลักฐานการชำระภาษีดังกล่าวไปแสดงถึงการครอบครองเข้าทำประโยชน์ในที่ดินก็ตาม	เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0705(9)/7078 ลงวันที่ 20 เมษายน 2526 เรื่อง การเรียกเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0409/ว 315 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2534 เรื่อง แนวทางการดำเนินการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.3/ว 403 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2545 เรื่อง แนวทางการดำเนินการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0310.3/ว 15289 ลงวันที่ 22 กันยายน 2551 เรื่อง การนำแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) หรือทะเบียนที่ดิน (ภ.บ.ท.6) และใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.11) เป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน ให้ดำเนินการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หากพบว่าผู้ครอบครองมิใช่ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ควรดำเนินการจัดทำประกาศยกเลิกแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) <u>กรณีผู้ครอบครองที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เพื่อป้องกันมิให้นำแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) หรือใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.11) ไปใช้เป็นหลักฐานหรือหนังสือสำคัญในการแสดงกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน</u> เพื่อนำไปซื้อขายแลกเปลี่ยนเปลี่ยนการครอบครองที่ดินดังกล่าว และเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดิน ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ขยายวงกว้างมากยิ่งขึ้น
3. การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ อบต.ไม่ได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) <u>ไม่ได้จัดทำแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5)</u> เพื่อให้เจ้าพนักงานประเมินใช้ในการคำนวณภาษีบำรุงท้องที่ และจากการตรวจสอบพบว่ามีการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่โดยใช้อัตราที่เคยจัดเก็บของปีที่ผ่านมาแล้วเป็นเกณฑ์ สาเหตุเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบยังขาดความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทำให้ไม่ทราบว่ามีเจ้าของที่ดินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีจำนวนเท่าใด และเจ้าของที่ดินแต่ละรายมีข้อมูลที่ดินจำนวนเท่าใด	การไม่จัดทำแบบ ภ.บ.ท.5 อาจทำให้การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ที่ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 มาตรา 30 ที่กำหนดแบบแสดงรายการที่ดินตามมาตรา 24 และมาตรา 29 ให้ยื่นภายในเดือนมกราคมของปีแรกที่มีการตราค่าปานกลางของที่ดินมาตรา 16 แบบแสดงรายการที่ดินที่ยื่นตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้ทุกปีในรอบระยะเวลาสี่ปีนั้น เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0409/ว 483 ลงวันที่ 24 เมษายน 2530 เรื่อง ชักข้อความเข้าใจการจัดทำทะเบียนที่ดินเพื่อเก็บภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.6) และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0409/ว 1429 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2529 เรื่อง การปรับปรุงแบบพิมพ์ภาษีบำรุงท้องที่

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
2) <u>ไม่จัดทำทะเบียนที่ดิน (ภ.บ.ท.6)</u> เพื่อเป็นข้อมูลการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ โดยการจัดเก็บภาษีจะใช้ข้อมูลตามประกาศแจ้งการประเมินภาษีประจำปีของปีที่ล่วงมาในการจัดเก็บ	สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) และทะเบียนที่ดินเพื่อจัดเก็บภาษี (ภ.บ.ท.6) ให้เป็นปัจจุบันโดยถือปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่และหนังสือกระทรวงมหาดไทยโดยเคร่งครัด ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บังคับบัญชาต้องกำกับดูแล และให้ความสำคัญในการจัดเก็บภาษีต่างๆ เพื่อให้การจัดเก็บรายได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำรายได้จากภาษีมาพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป
4. <u>อบต.ไม่ตราข้อบัญญัติในการลดหย่อน</u> ที่ดินที่ไม่ต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่	เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 มาตรา 22 (1) ที่กำหนดให้ถ้าเป็นที่ดิน นอกเขตเทศบาลให้ลดหย่อนได้ไม่เกิน 5 ไร่ แต่จะน้อยกว่า 3 ไร่ ไม่ได้ โดยการลดหย่อนต้องตราเป็นข้อบัญญัติ ทำให้การจัดเก็บภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วนและไม่เป็นธรรมต่อผู้ชำระภาษี เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ถูกต้องครบถ้วน ทัวถึงและเกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้เสียภาษี อบต.ต้องออกข้อบัญญัติในการลดหย่อนภาษีบำรุงท้องที่ให้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบใช้เป็นแนวทางในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ต่อไปโดยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวโดยเคร่งครัด
5. <u>ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ</u>	การปล่อยให้ลูกหนี้ภาษีกค้างชำระเป็นเวลานาน จะทำให้ยากต่อการเร่งรัดจัดเก็บในภายหลัง เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 0208 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 เรื่องการเร่งรัดจัดเก็บรายได้ และลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ ข้อ 2 กำหนดให้เร่งรัดติดตามจัดเก็บลูกหนี้ค้างชำระให้ครบถ้วน หากลูกหนี้รายใดที่จัดเก็บไม่ได้ให้ดำเนินการเรียกชำระหนี้ตามกฎหมาย และข้อ 3 ให้สำรวจลูกหนี้ค้างชำระเป็นประจำและต่อเนื่อง ถ้าพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปล่อยปละละเลยไม่เร่งรัดจัดเก็บ หรือปล่อยให้มีลูกหนี้ค้างเป็นเวลานานหลายปี จนขาดอายุความฟ้องร้องตามกฎหมาย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง พร้อมดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบชดใช้เงินแทนลูกหนี้ที่ขาดอายุความ
6. <u>มีลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระเกิน 10 ปี</u>	การปล่อยให้ลูกหนี้ภาษีกค้างชำระเป็นเวลานาน มิได้มีการติดตามเร่งรัดจัดเก็บลูกหนี้ค้างชำระอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง ทำให้ยากต่อการเร่งรัดจัดเก็บในภายหลัง และเป็นเหตุทำให้เกิดลูกหนี้ค้างชำระขาดอายุความเป็นจำนวนมาก เป็น

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	ภาระทางบัญชีและเป็นการเสียโอกาสที่จะนำรายได้จากค่าภาษีดังกล่าว มาใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น และอาจเข้าข่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐบกพร่องในการเร่งรัดติดตามจัดเก็บภาษีได้ เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 0208 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 เรื่อง การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ และลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ ข้อ 2 กำหนดให้เร่งรัดติดตามจัดเก็บลูกหนี้ที่ค้างชำระให้ค้างชำระให้ครบถ้วน หากลูกหนี้รายใดที่จัดเก็บไม่ได้ให้ดำเนินการเรียกชำระหนี้ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการที่กำหนด อย่างไรก็ตามให้เป็นลูกหนี้ที่ขาดอายุความฟ้องร้องตามกฎหมาย และข้อ 4 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบว่าลูกหนี้รายใดที่ค้างชำระเป็นเวลานาน และอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะขอจำหน่ายเป็นหนี้สูญได้ ขอให้ชี้แจงเหตุผลและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่ปล่อยให้มีลูกหนี้ค้างชำระเป็นเวลานานหลายปี ขาดอายุความ และพิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามควรแก่กรณี สั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทำการเร่งรัดจัดเก็บลูกหนี้ค้างชำระดังกล่าวให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไป สำหรับลูกหนี้ค่าภาษีบำรุงท้องที่ที่ค้างชำระเกิน 10 ปีนั้น ขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลฯ ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.4/ว 4772 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552 เรื่อง หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ การลดยอดลูกหนี้ค้างชำระและวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเคร่งครัดต่อไป
7. การควบคุมผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีเทศบาลมีระบบแผนที่ภาษี แต่มีเพียงข้อมูลของภาษีบำรุงท้องที่เท่านั้น และข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน โดยแบบแสดงรายการที่ดิน และทะเบียนทรัพย์สิน มีเพียงรายการโฉนดที่ดิน ไม่มีข้อมูลอื่น จึงไม่สามารถใช้ประโยชน์จากแผนที่ภาษีได้	เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2550 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ 8 ให้เทศบาลดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขระบบแผนที่ภาษีให้เป็นปัจจุบันและสามารถใช้ปฏิบัติงานได้ เป็นไปตามระเบียบและหนังสือสั่งการข้างต้น

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
8. ภาษีบำรุงท้องที่ จากการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ประเภทค่าภาษีบำรุงท้องที่พบว่า ในการควบคุมและติดตามการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลมิได้จัดทำทะเบียนที่ดินและใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ เพื่อบันทึกข้อมูลการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ตามแบบแสดงรายการที่ดินและรายการรับชำระภาษีบำรุงท้องที่ตามใบเสร็จรับเงินรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ <u>เป็นเหตุทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าผู้อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่กี่ราย แต่ละรายจะต้องชำระค่าภาษีบำรุงท้องที่เท่าใด</u>	ขอให้ชี้แจงเหตุผลและพิจารณาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หากว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบละเอียดหรือใจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ ได้พิจารณาโทษตามควรแก่กรณี และกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จัดทำทะเบียนที่ดินฯ และบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องในทะเบียนที่ดินให้ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน และให้ถือปฏิบัติตามนัยพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 โดยเคร่งครัด
9. ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระจำนวนมาก และค้างชำระเกิน 10 ปี และได้มีการขออนุมัติปรับลดลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระแล้วส่วนหนึ่ง เนื่องจากเป็นการ <u>สำรวจที่ดินซ้ำซ้อน สำรวจผิดพลาด บางรายขายที่ดินไปยังบุคคลอื่นแล้ว หรือโอนกรรมสิทธิ์ตามสำนักงานปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.)</u>	ให้เร่งรัดติดตามจัดเก็บลูกหนี้ค้างชำระให้ครบถ้วนโดยเร็ว ในรายชื่อของลูกหนี้ค่านานให้ดำเนินการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษี เพื่อนำเงินมาชำระเป็นค่าภาษีเงินเพิ่ม ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย โดยให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม หากไม่สามารถดำเนินการยึดทรัพย์สินได้ เนื่องจากหนี้ขาดอายุความฟ้องร้องตามกฎหมายให้พิจารณาดำเนินการกับผู้รับผิดชอบทุกระดับชั้น พร้อมทั้งดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบชดใช้เงินแทนลูกหนี้ที่ขาดอายุความ โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 0208 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 เรื่อง การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ และลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.4/ว 4772 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552 เรื่อง หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ การลดยอดลูกหนี้ค้างชำระและวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรนำแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บรายได้ต่อไป
10. เทศบาลไม่มีประกาศราคาปานกลาง <u>ของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่</u> ที่จังหวัดได้จัดทำและประกาศใช้แต่ใช้อัตราที่เคยจัดเก็บของปีที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์	เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2529 สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อเสนอแนะให้ครบถ้วน

การจัดเก็บภาษีป้าย

1

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บภาษีป้าย

1. จัดเก็บภาษีป้ายต่ำกว่าที่ควร
2. ขนาดและจำนวนป้ายในแบบแสดงรายการเสียภาษีป้าย (ภ.ป.1) ไม่ตรงกับรายการป้ายที่ติดตั้งจริง
3. ไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ในการกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้าย (ภ.ป.1)
4. เรียกเก็บภาษีป้ายเท่ากับจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินค่าภาษีป้ายที่เคยชำระในปีก่อน ๆ
5. ไม่สำรวจทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีก่อนที่จะดำเนินการจัดเก็บ
6. ป้ายมีอักษรไทยปนภาพ ยื่นแบบไม่ตรงประเภท
7. จัดทำแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) แต่จัดทำไม่ครบทุกราย

2

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บภาษีป้าย

1. พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510
2. กระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0407/ว 101 ลงวันที่ 19 มกราคม 2533
เรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย
3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 0208 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541
เรื่อง การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ และลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ
4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.4/ว 4772 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552
เรื่อง หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ การลดยอดลูกหนี้ค้างชำระและวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552
เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บภาษีป้าย

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
1. เทศบาลจัดเก็บภาษีป้ายต่ำกว่าที่ควร เทศบาลชี้แจงว่าป้ายโฆษณาดังกล่าวเป็นป้ายที่มีสัญลักษณ์ของกรมการขนส่งทางบกอยู่เหนือข้อความ และสัญลักษณ์ดังกล่าวได้รับการยกเว้นตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 มาตรา 8 (6) จึงจัดเก็บรวบรวมเป็นป้ายประเภทที่ 1	ป้ายดังกล่าวแม้จะมีตราสัญลักษณ์ของทางราชการ แต่เป็นการใช้ตราสัญลักษณ์เพื่อโฆษณาประกอบการทำธุรกิจเป็นของผู้ประกอบการเจ้าของป้าย ดังนั้น จึงไม่ได้รับยกเว้นตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 มาตรา 8 (6) ขอให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการเก็บภาษีป้ายที่จัดเก็บต่ำไปให้ครบถ้วนโดยเร็ว และในโอกาสต่อไปสั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ค่าภาษีให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงโดยเคร่งครัด
2. จากการทดสอบขนาดพื้นที่ และจำนวนป้ายตามแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้าย (ภ.ป.1) เปรียบเทียบกับป้ายของจริง พบว่า ผู้เสียภาษีแจ้งขนาดและจำนวนป้ายในแบบแสดงรายการเสียภาษีป้าย (ภ.ป.1) ไม่ตรงกับรายการป้ายที่ติดตั้งจริง ส่งผลให้ชำระภาษีต่ำกว่าความเป็นจริง	ขอให้สั่งการให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้มีการสำรวจข้อมูลของผู้เสียภาษีอย่างสม่ำเสมอและปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนถูกต้อง และให้ถือปฏิบัติตามพ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ.2510 โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย
3. การจัดเก็บภาษีป้าย เจ้าหน้าที่ไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ในการกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้าย (ภ.ป.1) เช่น ไม่ได้ระบุข้อความ หรือเครื่องหมายที่ปรากฏบนป้าย แบ่งประเภทของป้าย ไม่ถูกต้อง ทำให้ขาดข้อมูลที่สำคัญในการคำนวณเพื่อประเมินภาษี จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าการจัดเก็บภาษีป้ายถูกต้อง ครบถ้วน หรือไม่	จึงเป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 มาตรา 12 และมาตรา 17 สั่งการให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบแจ้งผู้ขอรับการประเมินกรอกข้อมูลเกี่ยวกับขนาดเนื้อที่ จำนวน และประเภทของป้าย ในแบบแจ้งแสดงรายการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 กำหนดโดยเคร่งครัด ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลจำนวนผู้เข้าข่ายชำระภาษี โดยจัดวางระบบการควบคุมภายในมอบหมายให้มีการสำรวจพื้นที่จริง อย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ เพื่อสามารถจัดเก็บรายได้ภาษีอย่างครบถ้วนจากเจ้าของทรัพย์สินทุกราย รวมทั้งเกิดความเป็นธรรมทั่วถึง และเป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป
4. เจ้าหน้าที่ไม่ได้ประเมินเรียกเก็บภาษีป้าย หรือประเมินเรียกเก็บภาษีป้ายต่ำไป	เป็นการไม่ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 17 มาตรา 25 มาตรา 27 และมาตรา 29 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีเรียก

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	ประเมินภาษีเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน หากไม่สามารถดำเนินการดีให้หาผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่จัดเก็บภาษีต่ำไป เพื่อนำส่งคลังโดยเร็ว และให้ออกสำรวจตรวจสอบป้ายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล หากมีป้ายรายได้ยังไม่ได้ชำระภาษีให้ดำเนินการเรียกเก็บภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไป ให้กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด
5. เจ้าของที่อยู่ในข่ายที่จะต้องเสียภาษีป้าย มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อความที่ผู้ยื่นจะต้องกรอกไว้ในแบบ ภ.ป.1 ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ประเมินจะทำการประเมินค่าภาษีป้ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 ซึ่งในการจัดเก็บค่าภาษีป้ายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้เรียกเก็บภาษีป้ายเท่ากับจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินค่าภาษีป้ายที่เคยชำระในปีก่อนๆ	การปฏิบัติดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามนัยพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 มาตรา 12 มาตรา 15 และมาตรา 17 ขอให้ชี้แจงเหตุผล และพิจารณาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หากพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเลเลยหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย ให้พิจารณาโทษตามควรแก่กรณี สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ สํารวจตรวจสอบข้อมูลฐานภาษีเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และดำเนินการเร่งรัดให้เจ้าของป้ายหรือผู้ครอบครองป้าย ให้มายื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายเพื่อที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ประเมินทำการประเมินค่าภาษีป้ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535) ให้ถูกต้องต่อไป และสั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติตามนัยพระราชบัญญัติภาษีป้ายดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย
6. จากการสังเกตการณ์พื้นที่จริงของป้ายเปรียบเทียบกับแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภป.1) ปรากฏว่า ผู้เสียภาษีชำระภาษีต่ำไป ข้อตรวจพบข้างต้นเกิดขึ้นเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ <u>ไม่สำรวจทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีก่อนที่จะดำเนินการจัดเก็บ</u> ประกอบกับขาดการควบคุมดูแลจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	เป็นการไม่ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอให้กำชับผู้บังคับบัญชาตามลำดับ กับควบคุมตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการสำรวจข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนถูกต้อง และให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และหนังสือสั่งการดังกล่าวโดย

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	เคร่งครัดต่อไป
7. จากการตรวจสอบขนาดพื้นที่ป้ายและจำนวนป้ายในพื้นที่จริงเปรียบเทียบกับแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) พบว่า <u>ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้าย (ภ.ป.1) ไม่ตรงป้ายจริง ไม่ยื่นแบบ ภ.ป.1 และไม่ชำระภาษีป้าย ทำให้การจัดเก็บภาษีป้ายต่ำไป</u>	ขอให้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเก็บภาษีดังกล่าวแล้วนำส่งเป็นรายได้ของ อบต. และกำชับให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง โดยสำรวจตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีข้างต้น และรายอื่นๆ ที่เหลือทั้งหมดแล้วดำเนินการประเมินพร้อมจัดเก็บค่าภาษีให้ครบถ้วนและถูกต้อง โดยปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0407/ว 101 ลงวันที่ 19 มกราคม 2533 เรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย ข้อ 4 อย่างเคร่งครัด หากมีปัญหาหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติให้รีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อแก้ไขปัญหาโดยทันที
8. จากการทดสอบการจัดเก็บภาษีป้าย ตามแบบแสดงรายการภาษีป้าย พบว่า มีการกรอรายการประเภทป้ายในแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง (รูปถ่าย) <u>เนื่องจากป้ายที่แสดงเป็นป้ายที่มีอักษรไทยปนภาพ</u> ซึ่งต้องยื่นแสดงรายการในแบบประเภท 2 แต่เจ้าของป้ายได้ยื่นแสดงรายการในแบบประเภท 1 จึงเป็นการยื่นแสดงภาษีป้ายโดยไม่ถูกต้อง ทำให้จำนวนเงินที่จะต้องเสียภาษีป้ายลดลง	เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 ประกอบกฎกระทรวง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 มาตรา 25 (2) ที่กำหนดอัตราภาษีป้ายที่มีอักษรไทยปนอักษรต่างประเทศหรือปนภาพหรือเครื่องหมายอื่นให้คิดอัตรา 20 บาท ต่อห้าร้อยเซนติเมตร ขอให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการเรียกเก็บภาษีที่จัดเก็บไม่ครบถ้วน นำส่งคลังองค์การบริหารส่วนตำบล และสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด
9. จากการตรวจสอบใบเสร็จรับเงินภาษีป้าย กับแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) พบว่า มีการจัดทำแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) แต่จัดทำไม่ครบทุกราย ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าจัดเก็บภาษีป้ายถูกต้องหรือไม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บภาษีป้ายโดยใช้อัตราที่เคยจัดเก็บของปีที่ผ่านมาแล้วเป็นเกณฑ์ โดยไม่ได้ตรวจสอบพื้นที่จริง	เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 หมวด 2 มาตรา 12 กำหนดให้เจ้าของป้ายซึ่งจะต้องเสียภาษีป้าย ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายตามแบบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดภายในในเดือนมีนาคมของปี สั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแจ้งให้ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) ตามพระราชบัญญัติกำหนดให้ครบถ้วน และถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีป้ายโดยเคร่งครัด

การจัดเก็บ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

1

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

1. กำหนดราคาเช่ามาตรฐานกลางเพื่อใช้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน เป็นประเภทและอัตราตายตัว
2. ผู้เสียภาษีชำระไม่ตรงกับพื้นที่ใช้สอยจริง โดยชำระสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง
3. ไม่ได้ทำการสำรวจสภาพโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ
4. จัดเก็บภาษีไม่เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้
5. ไม่ได้ยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน และพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้มีหนังสือสอบถามผู้อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษี
6. ไม่ได้กำหนดราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร

2

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

7. ไม่ได้มีการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ทำให้ฐานข้อมูลภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไม่เป็นปัจจุบัน
8. คำนวณค่ารายปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษี
9. ไม่ได้ใช้ราคาเช่ามาตรฐานกลาง เพื่อประเมินค่ารายปี
10. จัดเก็บภาษีตามอัตราในใบเสร็จรับเงินของปีที่ล่วงมาแล้วเป็นเกณฑ์
11. กรอกรายข้อมูลต่างๆในแบบรายการเสียภาษี (ภ.ร.ด.2) ไม่ครบถ้วนทุกราย
12. ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับการประเมินค่ารายปี
13. ระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มาใช้ในการจัดเก็บภาษี ตั้งแต่ปี 2547 แต่ไม่สามารถใช้งานได้

3

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บภาษี โรงเรือนและที่ดิน

1. พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0307/ว 2393 ลงวันที่ 10 กันยายน 2536 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน
3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0312/ว 560 ลงวันที่ 23 เมษายน 2522 เรื่องการคำนวณค่ารายปีและการประเมินภาษีโรงเรือน

4

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 0208 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 เรื่อง การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ และลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ
5. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.4/ว 4772 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552 เรื่อง หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ การลดยอดลูกหนี้ค้างชำระ และวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
1. การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยกำหนดราคาเช่ามาตรฐานกลางเพื่อใช้ประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน เป็นประเภทและอัตราตายตัว	เป็นการกำหนดไม่ถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0303/ว 2393 ลงวันที่ 30 กันยายน 2536 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งให้กำหนดเป็นอัตราต่อตารางเมตร การกำหนดอัตราของเทศบาลฯ ทำให้การจัดเก็บเกิดความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีที่ใช้พื้นที่ของทรัพย์สินในการดำเนินกิจกรรมมากน้อยไม่เท่ากันแต่ต้องชำระภาษีเท่ากัน สั่งการให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองการประเมินค่ารายปีกำหนดราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือน ตามแนวทางที่หนังสือกระทรวงมหาดไทยกำหนดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดเก็บต่อไป
2. จากการทดสอบขนาดของโรงเรือนตามแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.2) เปรียบเทียบกับพื้นที่ใช้สอยจริง พบว่าผู้เสียภาษีชำระไม่ตรงกับพื้นที่ใช้สอยจริง โดยชำระสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ชี้แจงว่า ผู้เสียภาษีมีการปรับลดและเพิ่มขนาดพื้นที่ใช้สอยโดยไม่แจ้งให้ อบต.ทราบ ทำให้การจัดเก็บภาษีดังกล่าวไม่ตรงกับความเป็นจริง	ขอให้สั่งการให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นตรวจสอบ กำนันผู้ใหญ่การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการสำรวจข้อมูลของผู้เสียภาษีอย่างสม่ำเสมอและปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนถูกต้อง และให้ถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.2475 โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี ควรแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบว่ากรณีมีการเปลี่ยนแปลงขนาดใช้สอยของพื้นที่โรงเรือนควรแจ้งให้ อบต.ทราบ เพื่อให้การคำนวณการจัดเก็บภาษีเป็นไปโดยถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริง
3. ไม่ได้ทำการสำรวจสภาพโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ และการใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินนั้น สำรวจการติดตั้งป้ายร้านค้า และปรับฐานข้อมูลในการคำนวณอัตราภาษี เพื่อจัดเก็บให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นธรรมแก่ผู้ชำระภาษี	ในการจัดเก็บจะเรียกเก็บภาษีตามอัตราที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงินของปีที่ล่วงมาแล้วเป็นเกณฑ์ เป็นการไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0312/ว 560 ลงวันที่ 23 เมษายน 2522 เรื่องการคำนวณค่ารายปีและการประเมินภาษีโรงเรือน

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
4. จากการทดสอบการคำนวณภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยใช้อัตราค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการประเมินค่ารายปี และคณะกรรมการพิจารณาคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ พบว่าเทศบาล<u>จัดเก็บภาษีไม่เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้</u>	ขอให้ตรวจสอบการคำนวณภาษีโรงเรือนและที่ดินกรณีดังกล่าว ให้เป็นไปตามอัตราค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการประเมินค่ารายปี ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการประเมินค่ารายปีและคณะกรรมการพิจารณาคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ หากพบว่าจัดเก็บไม่ถูกต้องให้จัดเก็บเพิ่มเติม
5 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จากการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ประเภทค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า เจ้าของโรงเรือนและที่ดินที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีฯ <u>ไม่ได้ยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน และพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้มีหนังสือสอบถามผู้อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษี</u> เพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ที่จะนำมากำหนดประเภทแห่งทรัพย์สิน ค่ารายปีแห่งทรัพย์สิน และค่าภาษีที่จะต้องเสีย เพื่อให้พนักงานเก็บภาษีแจ้งรายการประเมิน	การปฏิบัติดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.2475 มาตรา 19 และหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท 0307/ว 2393 ลงวันที่ 10 กันยายน 2536 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินและการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ขอให้ชี้แจงเหตุผลและพิจารณาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หากพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบละเลยหรือจงใจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน และหนังสือสั่งการดังกล่าวให้พิจารณาโทษตามควรแก่กรณี ขอให้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำรวจตรวจสอบข้อมูลฐานภาษีเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และดำเนินการเร่งรัดให้เจ้าของโรงเรือนและที่ดินที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษี ให้มายื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติตามนัยมาตรา 24 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2534 โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย
6. เทศบาลไม่ได้กำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน แต่จะใช้ข้อมูลจากทะเบียนทรัพย์สิน และทะเบียนคุมผู้เช่าระภาษี และจะพิจารณาจากใบเสร็จรับเงินของปีที่ล่วงมาแล้วเป็นเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีปี	สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงเพื่อใช้ในการกำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร การปรับปรุงฐานข้อมูลภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน การประเมินและจัดเก็บภาษีให้ถูกต้องครบถ้วน

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
ปัจจุบันและผู้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ได้มีการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ทำให้ฐานข้อมูลภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้มีการประเมินและจัดเก็บภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน และไม่เป็นธรรม	เป็นธรรมต่อไป และเมื่อสำรวจข้อมูลโรงเรือนและที่ดินที่แท้จริงแล้ว ให้ตรวจสอบกับแบบแสดงรายการภาษีโรงเรือนและที่ดินว่าข้อมูลถูกต้องตรงกันหรือไม่ หากข้อมูลตามแบบแสดงรายการภาษีโรงเรือนและที่ดินขาดหายไป ให้ดำเนินการจัดเก็บภาษีในส่วนที่ขาดให้ครบถ้วน กำกับให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด และผู้บริหารต้องควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด เพื่อมิให้เกิดข้อบกพร่องเช่นนี้อีก
7. จากการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยทดสอบการคำนวณภาษีตามแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.2) ของผู้เสียภาษี พบว่า มีการ<u>คำนวณ</u> <u>ค่ารายปีเพิ่มขึ้นอีก ในอัตราร้อยละ 5 หรือคิดเป็นเงิน 1.05 บาทต่อตารางเมตร แล้วจึงนำไป</u> <u>เป็นฐานในการคำนวณภาษีโรงเรือนและที่ดิน</u> ตามคำสั่งเจ้าพนักงานประเมินให้พิจารณาประเมินค่ารายปีเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 5 จากผู้ที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีในปี 2545 เพื่อเป็นการปรับฐานการคำนวณภาษี	แต่จากการตรวจสอบพบว่า มีเพียงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการประเมินค่ารายปี และพิจารณาประเมินใหม่เท่านั้น แต่ไม่ได้มีเอกสารหลักฐานในการพิจารณาประเมินค่ารายปีเพิ่มขึ้นให้ตรวจสอบแต่อย่างใด อีกทั้งเอกสารที่เทศบาลใช้ในการกำหนดราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรเพื่อประกอบการคำนวณค่ารายปีในการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินในปัจจุบันนั้น ใช้มาตั้งแต่เทศบาลมีฐานะเป็นสุขาภิบาล ซึ่งนับเป็นระยะเวลาเกินกว่า 10 ปี เพื่อความเป็นธรรมและเสมอภาคต่อผู้เสียภาษี ขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคาเช่ามาตรฐานกลาง และดำเนินการพิจารณากลับกรองการประเมินค่ารายปีใหม่ พร้อมส่งสำเนาประกาศราคามาตรฐานกลางให้ สตง. ตรวจสอบด้วย
8. เทศบาลได้กำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรเพื่อใช้ในการประเมินค่ารายปีของโรงเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาล แต่จากการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า เทศบาลไม่ได้ใช้ราคามาตรฐานต่างๆดังกล่าวเพื่อประเมินค่ารายปีสำหรับคำนวณจัดเก็บภาษี แต่ได้ใช้อัตราภาษีในงวดปีก่อนเป็นเกณฑ์ในการ	ซึ่งการไม่ได้ใช้ราคามาตรฐานกลางเพื่อประเมินค่ารายปีสำหรับคำนวณจัดเก็บภาษีดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเทศบาลจัดเก็บภาษีถูกต้องหรือไม่ ส่งผลให้การจัดเก็บภาษีไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
จัดเก็บ	วรรค 3 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0307/ว 2393 ลงวันที่ 10 กันยายน 2536 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดเก็บ ภาษีโรงเรือนและที่ดินการดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี ที่กำหนดให้นำเอาลักษณะ ทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และการบริการ สาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์มา ประกอบการพิจารณาค่ารายปี โดยวิธี เปรียบเทียบกับค่ารายปีที่ล่วงมาแล้ว ขอให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในการ จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในครั้งต่อไปให้ใช้ ราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรใน การประเมินค่ารายปีสำหรับจัดเก็บภาษี และหาก มีความจำเป็นที่จะประเมินค่ารายปีหรือจัดเก็บ ภาษีแตกต่างไปจากที่กฎหมายและหนังสือสั่งการ กำหนด ควรระบุเหตุผลและความจำเป็นไว้ในใบ แจ้งประเมินภาษี (ภ.ร.ด. 8) ทั้งนี้เพื่อให้เกิด ความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีและสามารถควบคุม การจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีการเปลี่ยนแปลงประเภททรัพย์สิน หรือบริเวณการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจไปจาก ที่กำหนดไว้เดิมอันจะทำให้ต้องกำหนดทำเล หรือ ราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร ใหม่ ให้ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา การประเมินค่ารายปีและคณะกรรมการพิจารณา คำร้องขอให้พิจารณาประเมินใหม่ ดำเนินการ จัดทำราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตาราง เมตรตามสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปให้ เป็นปัจจุบัน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็น แนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีของ ทรัพย์สินต่อไป
9. อบต. จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินตาม อัตราที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงินของปีล่วงมาแล้ว เป็นเกณฑ์	อาจไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สภาพ โรงเรือนในปัจจุบันโดยไม่มีแนวทางการปฏิบัติ ที่ชัดเจนเหมาะสม เป็นผลให้การจัดเก็บรายได้ ของ อบต. ไม่เป็นไปตามสภาพข้อเท็จจริง และ ไม่มีการกำหนดราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ย ต่อตารางเมตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคำนวณ

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	ค่ารายปีเพื่อเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งกำหนดให้นำเอาลักษณะทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินได้รับประโยชน์ มาประกอบการพิจารณาค่ารายปี โดยวิธีเทียบเคียงกับค่ารายปีที่ล่วงมาแล้ว ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำรวจโรงเรือนในเขตพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดราคา ค่าเช่ามาตรฐานกลางและเป็นแนวทางในการคำนวณค่ารายปีทรัพย์สิน ตามที่หนังสือสั่งการ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการประเมินและจัดเก็บภาษี รวมถึงสามารถควบคุมการจัดเก็บรายได้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
10. การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน 1) มีการกรอกข้อมูลต่างๆในแบบรายการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.2) แต่ไม่ครบถ้วน เช่น ไม่กรอกลักษณะและขนาดความกว้าง ความยาว และการใช้ประโยชน์ของโรงเรือน และทรัพย์สิน เป็นต้น 2) แบบแสดงรายการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.2) มีให้ตรวจสอบไม่ครบทุกราย จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าการประเมินเพื่อจัดเก็บภาษีนั้นถูกต้องตามสภาพโรงเรือนหรือไม่ และจากการตรวจสอบพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินโดยใช้อัตราที่เคยจัดเก็บของปีที่ผ่านมาแล้วเป็นเกณฑ์ 3) ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา กลั่นกรองการประเมินค่ารายปี เพื่อกำหนดราคา ค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรสำหรับให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินแต่จัดเก็บโดยใช้อัตราการจัดเก็บของปีที่ผ่านมาแล้วเป็นเกณฑ์	เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534 มาตรา 19 และมาตรา 20 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0307/ว 2393 ลงวันที่ 10 กันยายน 2536 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี สั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประเมินยื่นแบบดังกล่าวให้ครบถ้วนและตรวจแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.2) ให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงและถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินดังกล่าวโดยเคร่งครัด แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน เพื่อพิจารณากำหนดราคา ค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรสำหรับใช้เป็นแนวทางในการประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน และราคามาตรฐานกลางควรกำหนดให้เหมาะสมกับรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้เสียชีวิต และถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
11. การจัดเก็บรายได้ประเภทภาษีโรงเรียนและที่ดิน จากการตรวจสอบขนาดของโรงเรียนพื้นที่ใช้สอยจริง เปรียบเทียบกับแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน (กรด.2) พบว่า 1) <u>ไม่ยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน (กรด.2) และค้างชำระภาษีโรงเรียน</u> 2) ยื่นแบบ กรด.2 <u>ไม่ตรงกับพื้นที่ใช้สอยจริง</u> ทำให้รับชำระภาษีต่ำไป 3) เรียกเก็บเงินค่าภาษีสูงกว่าค่าภาษีที่ต้องชำระ	ให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ควบคุมกำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการสำรวจข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษี และดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ชำระต่ำไปให้ครบถ้วนถูกต้อง และเป็นธรรมแก่ผู้ชำระภาษีโดยเฉพาะรายที่ผู้เช่าโรงเรียนเป็นเจ้าหน้าที่ อบต. ควรดำเนินการโดยเร็ว มิให้เกิดกรณีเช่นนี้อีก เพื่อให้การดำเนินการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลดีต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
12. จากการตรวจสอบแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน (ภ.ร.ด.2) ผู้รับประเมินและพนักงานเจ้าหน้าที่ <u>กรอกรายละเอียดไม่ครบถ้วน</u> เช่น ไม่ได้ให้ค่าเช่าหรือประโยชน์อย่างอื่นที่อาจคิดเป็นตัวเงินได้ในปีที่ล่วงแล้ว ไม่ระบุประเภทและขนาดของโรงเรียน ไม่ระบุค่ารายปีปีก่อน ไม่ปรากฏการตรวจสอบการคำนวณค่ารายปีและค่าภาษีของพนักงานเจ้าหน้าที่	เป็นการปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ.2475 มาตรา 20 และมาตรา 21 ให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ครบถ้วนโดยเคร่งครัด
13. การจัดเก็บรายได้ภาษีโรงเรียนและที่ดินพบว่า เทศบาลได้นำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มาใช้ในการจัดเก็บภาษี ตั้งแต่ปี 2547 ซึ่งปัจจุบันระบบดังกล่าวไม่สามารถใช้งานได้	เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจระบบโปรแกรม และไม่มีความรู้เรื่องระบบแผนที่ภาษี ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ได้ และการปรับฐานข้อมูลแผนที่ภาษี การบันทึกทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) และทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) ยังไม่เป็นปัจจุบัน การจัดเก็บภาษีจะใช้ข้อมูลตามที่ได้รับประเมินแจ้งตามแบบแจ้งรายการเพื่อชำระภาษีและข้อมูลปีก่อนเป็นหลัก ทำให้จัดเก็บภาษีไม่ครบถ้วน ให้เร่งรัดดำเนินการสำรวจข้อมูลทรัพย์สินเพื่อนำมาปรับข้อมูลผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีและข้อมูลทรัพย์สินให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้ครบถ้วนถูกต้องสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีต่อไป

การจัดเก็บรายได้อื่น

1

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บรายได้อื่น

1. จัดเก็บน้ำประปาไม่เป็นปัจจุบัน แกะไขตัวเลขจำนวนค่าน้ำประปา
2. ไม่ได้จัดทำบัญชีแยกประเภทรายตัว ลูกหนี้ผู้ใช้น้ำประปา (ป.17)
3. ไม่ได้จัดทำบัญชีประจำตัวผู้ใช้น้ำประปา (ป.32)
4. ไม่ได้นำเงินที่จัดเก็บในแต่ละวันส่งให้เจ้าหน้าที่การเงิน
5. ได้รับโอนกิจการประปาจากคณะกรรมการประปาหมู่บ้าน แต่ไม่มีเอกสารหลักฐานการรับมอบ ส่งมอบแต่อย่างใด
6. บัญชีแยกประเภทสูงกว่าใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปาคงค้าง
7. ใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปาที่ตรวจนับได้มากกว่าจำนวนคงเหลือตามทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน
8. ไม่บันทึกบัญชีค่าเช่าอาคารห้องประชุมของ อบท.

2

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บรายได้อื่น

7. ลูกหนี้ค้างชำระค่าน้ำแร่
8. ไม่ได้จัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
9. จัดซื้อถุงดำออกจำหน่ายแทนการจัดเก็บค่าธรรมเนียม
10. จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร์แล้ว
11. ไม่ได้ยื่นแบบรายการภาษีและชำระภาษี สถานค้าปลีกน้ำมัน
12. ไม่นำส่งค่าธรรมเนียมบำรุงโรงแรม
13. จัดเก็บค่าอากรฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ โดยไม่มีโรงฆ่าสัตว์

3

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บรายได้อื่น

1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. 2548
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0407/ว 212 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2534 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจด้านการเงินและบัญชีสาขาภิบาลและแผนการประปา
3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 0208 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 เรื่อง การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ และลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ
4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.4/ว 4772 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552 เรื่อง หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ การลดยอดลูกหนี้ค้างชำระและวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4

กฎหมายและหนังสือสั่งการ การจัดเก็บรายได้อื่น

6. พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์
พ.ศ. 2535
7. กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บขยะ ชน
และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือขยะมูลฝอยและอัตราค่าธรรมเนียมอื่น ๆ
พ.ศ. 2545
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน
การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547
9. ข้อบัญญัติ อบท. เรื่อง การเก็บภาษีบำรุง อบท. จากน้ำมันและยาสูบ
พ.ศ.2555

ข้อบกพร่อง การจัดเก็บรายได้อื่น

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
1. การจัดเก็บน้ำประปาไม่เป็นปัจจุบัน กล่าวคือ ออกใบเสร็จค่าน้ำประปา (แบบ ป.41) เพื่อตั้งเก็บค่าน้ำประปาไว้ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 โดยยังไม่ออกใบเสร็จค่าน้ำประปา ประจำเดือนมีนาคม – สิงหาคม 2555 ซึ่งส่งผลให้ยอดลูกหนี้ค่าน้ำประปาที่ค้างชำระไม่ตรงตามความจริง และอาจส่งผลกระทบทำให้ไม่สามารถจัดเก็บได้ครบถ้วน เนื่องจากปล่อยให้เป็นลูกหนี้ ค้างต่อเนื่องหลายเดือน	สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบหาสาเหตุ การตั้งเก็บค่าน้ำประปาไม่เป็นปัจจุบันดังกล่าว ว่าเกิด จากสาเหตุใด เกิดจากความเสียหายต่อทางราชการ หรือไม่ อย่างไร และดำเนินการออกใบเสร็จค่า น้ำประปา (แบบ ป.41) เพื่อตั้งเก็บค่าน้ำประปาให้เป็น ปัจจุบัน หากเจ้าหน้าที่ยังละเลยไม่ถือปฏิบัติให้ถูกต้อง ให้พิจารณาโทษทางวินัย
2. ใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา (ระบบ คอมพิวเตอร์) พบว่า มีการแก้ไขตัวเลขจำนวน ค่าน้ำประปา โดยใช้วิธีการขีดฆ่าจำนวนเงินและ เขียนใหม่ ซึ่งเมื่อตรวจสอบกับรายละเอียดลูกหนี้ ค่าน้ำประปาจากระบบคอมพิวเตอร์ (ป.17) และ รายละเอียดนำส่งค่าน้ำประปาแบบคอมพิวเตอร์ (ป.32) แล้วมียอดค่าน้ำประปาไม่ตรงกัน	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดเก็บค่าน้ำประปา โดยใช้โปรแกรมระบบคอมพิวเตอร์ หากทำการขีดฆ่า จำนวนเงินและเขียนใหม่ทับจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงิน ฉบับเดิม แต่ไม่ได้ทำการแก้ไขข้อมูลการจัดเก็บค่า น้ำประปาในระบบคอมพิวเตอร์ มีผลทำให้ ใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปามียอดไม่ตรงกับรายละเอียด การจัดเก็บค่าน้ำประปาจากระบบคอมพิวเตอร์ (ป.17) และรายละเอียดนำส่งค่าน้ำประปาแบบคอมพิวเตอร์ (ป.32) ดังนั้น จึงควรยกเลิกใบเสร็จรับเงินฉบับเดิมทั้งฉบับ และให้ติดไว้กับสำเนาใบเสร็จรับเงินในเล่มแทน แล้วจึง ออกใบเสร็จรับเงินฉบับใหม่แทนวิธีการขีดฆ่าจำนวนเงิน และเขียนใหม่ทับจำนวนตามที่ องค์การบริหารส่วน ตำบลปฏิบัติ ขอให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติให้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับ เงิน การจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการ ตรวจสอบเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 18 โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับใบเสร็จรับเงินแต่ละ ประเภทที่ องค์การบริหารส่วนตำบลใช้ในการจัดเก็บ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมการใช้ใบเสร็จรับเงิน และ สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลการจัดเก็บได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. การจัดเก็บค่าน้ำประปา 1) <u>ไม่ได้จัดทำบัญชีแยกประเภทรายตัว ลูกหนี้ผู้ใช้น้ำ (ป.17) ทำให้ไม่ทราบว่างค์กร</u>	เพื่อป้องกันไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีแยก ประเภทรายตัวลูกหนี้ผู้ใช้น้ำ (ป.17) และบัญชีประจำตัว

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีผู้ใช้น้ำประปาจำนวนที่ราย และผู้ใช้น้ำประปาทุกรายชำระค่าน้ำประปาครบถ้วนหรือไม่ 2) <u>ไม่ได้จัดทำบัญชีประจำตัวผู้ใช้น้ำ (ป.32) หรือจัดทำแต่ไม่ถูกต้อง คือจัดทำเมื่อผู้ใช้น้ำนำเงินมาชำระ ทำให้ตรวจสอบไม่ได้ว่าในแต่ละเดือนผู้ใช้น้ำรายใดยังไม่ชำระเงิน</u> 3) <u>เจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บเงินไม่ได้นำเงินที่จัดเก็บในแต่ละวันส่งให้เจ้าหน้าที่การเงินแต่นำเงินที่จัดเก็บได้ และใบเสร็จรับเงิน (ป.41/1) มาส่งเมื่อจัดเก็บเงินได้ครบตามใบเสร็จรับเงินเล่มนั้น</u>	ผู้ใช้น้ำ (ป.32) และใช้เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บเงิน การนำส่งเงินค่าน้ำประปา โดยให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0407/ว 212 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2534 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจด้านการเงิน และบัญชีสุขาภิบาล และแผนการประปาสุขาภิบาล การรับส่งเงินค่าน้ำประปาให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บและผู้รับผิดชอบใช้บัญชีประจำตัวผู้ใช้น้ำ (ป.32) เป็นหลักฐานการรับส่งเงินค่าน้ำประปา โดยสรุป รายการที่จัดเก็บเงินค่าน้ำประปาในแต่ละวันจากใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา (ป.41/1) และให้ผู้รับเงินและผู้ส่งเงินลงลายมือชื่อผู้รับและผู้ส่งให้ครบถ้วน โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2547 ข้อ10 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0407/ว 212 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2534 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจด้านการเงินและบัญชีสุขาภิบาล และแผนการประปาสุขาภิบาล
4. เทศบาลได้รับโอนกิจการประปาจากคณะกรรมการประปาหมู่บ้าน โดยได้มีการประชุมสภาเทศบาลรับมอบ แต่ไม่มีเอกสารหลักฐานการรับมอบ ส่งมอบแต่อย่างใด และได้ดำเนินการจัดเก็บเงินค่าน้ำประปาดังแต่เดือนมีนาคม 2555 จนถึงปัจจุบัน อีกทั้งเทศบาลบันทึกรายการบัญชีเป็นรายได้เบ็ดเตล็ด	เนื่องจากเทศบาลไม่ได้ตราเทศบัญญัติไว้ และเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ใช้ใบเสร็จรับเงินทั่วไป รับเงินค่าน้ำประปา เดือนละ 1 ครั้ง มิได้ใช้ใบเสร็จรับเงินประปา (ป.41) จัดเก็บและไม่มีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับเงินแต่อย่างใด เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 9 วรรค 2 จากการตรวจสอบพบว่า กิจการประปาที่เทศบาลได้รับมอบจากคณะกรรมการประปาหมู่บ้านนั้น เป็นกิจการประปาหมู่บ้าน ตามคำจำกัดความ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. 2548 ข้อ 4 ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้ “คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการ” ซึ่งหากเทศบาลมีความประสงค์จะดำเนินการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เทศบาลต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวข้างต้น ข้อ 5 วรรค 2 และวรรค 3 ซึ่งกำหนดว่า “ในกรณีที่

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด มีเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ให้ขอทำความตกลงกับ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อาจมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกเว้นการปฏิบัติข้อหนึ่งข้อใดตามระเบียบนี้ได้” ให้ดำเนินการเทศพาณิชย์กิจการประปาในกรณีดังกล่าว ให้เทศบาลขอทำความตกลงยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวกับผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ดำเนินการรับมอบ – ส่งมอบทรัพย์สินของกิจการประปาจากคณะกรรมการประปาหมู่บ้านให้ถูกต้องต่อไป ให้ตราเทศบัญญัติกิจการประปา และดำเนินการบริหารประปาเทศบาล โดยบันทึกบัญชีรายได้ให้ถูกต้องในหมวดรายได้ค่าน้ำประปา ตรงตามประเภทรายได้ และใช้ใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา (ป.41) เพื่อจัดเก็บให้ถูกต้องต่อไป ให้เทศบาลมอบหมายหน้าที่ผู้รับเงินและกำกับให้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบข้างต้นอย่างเคร่งครัด
5. บัญชีลูกหนี้ – ค่าน้ำประปา มียอดคงเหลือตาม <u>บัญชีแยกประเภทสูงกว่าใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปาคงค้าง</u>	ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงหาสาเหตุผลต่างของบัญชีลูกหนี้ค่าน้ำประปา เพื่อให้ทราบว่าบัญชีลูกหนี้ค่าประปาที่ถูกต้องเป็นจำนวนเท่าใด หากพบว่าเป็นเงินขาดบัญชีหาผู้รับผิดชอบชดใช้ และหากเกิดการเจตนาให้ดำเนินการตามกฎหมายระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหากเกิดจากความผิดพลาดในการบันทึกบัญชี ให้ขออนุมัติผู้บริหารที่มีอำนาจเพื่อทำการปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้องต่อไป
6. จากการตรวจนับใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา พบว่า <u>ใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปาที่ตรวจนับได้มากกว่าจำนวนคงเหลือตามทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน</u>	เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 14 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ในกรณีที่ใบเสร็จรับเงินจริงมีจำนวนมากกว่าทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินพร้อมทั้งปรับปรุงรายการให้ถูกต้องตรงกัน และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้น

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
7. อบต. มติที่ประชุม ในการใช้อาคารห้องประชุมของ อบต. โดยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังนี้ - เอกชน กำหนดวันละ 8,000 บาท แบ่งเป็นรายได้ของ อบต. 6,000 บาท และจ่ายเป็นค่าทำความสะอาดหอประชุม 2,000 บาท - หน่วยงานราชการ กำหนดวันละ 4,000 บาท แบ่งเป็นรายได้ของ อบต. 2,000 บาท และจ่ายเป็นค่าทำความสะอาดหอประชุม 2,000 บาท อบต. ชี้แจงว่าในการบันทึกบัญชีได้มีการบันทึกเป็นรายได้ของ อบต. 6,000 บาท (เอกชน) และ 2,000 บาท (ส่วนราชการ)	สำหรับค่าทำความสะอาดสถานที่<u>ไม่ได้มีการบันทึกบัญชี</u> ซึ่ง อบต. ได้จ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างโดยทำบันทึกการรับจ่ายเงินไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 9 และข้อ 10 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องนำเงินที่รับไว้เป็นกรณีหนี้ฐานส่งเป็นเงินรายได้ทั้งจำนวนและดำเนินการจัดจ้างทำความสะอาดให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวโดยเคร่งครัด
8. เทศบาลมีลูกหนี้ค้างชำระค่าน้ำแร่ ลูกหนี้ได้ทำสัญญาการชำระค่าน้ำแร่ ข้อ 2 “ผู้ให้สัญญา ตกลงชำระเงินค่าน้ำแร่ค่าบำรุงรักษามาตรน้ำ ตลอดจนค่าเสียหายค่าใช้จ่ายหรือบรรดาหนี้อื่นใดที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่กำหนดตามข้อ 1 ในอัตราและตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาใช้น้ำแร่ซึ่งทำไว้กับเทศบาลทุกประการ” และข้อ 3 “ผู้ให้สัญญาตกลงชำระเงินค่าน้ำแร่ และค่าใช้จ่ายใดๆตามจำนวนที่ปรากฏในรอบใบแจ้งหนี้ที่เทศบาลแจ้งโดยตกลงชำระเงินล่วงหน้าเป็นรายวัน วันละไม่น้อยกว่า 3,000 บาท เมื่อสิ้นสุดรอบใบแจ้งหนี้แต่ละครั้ง หากปรากฏว่าจำนวนเงินที่ต้องชำระเกินกว่าที่ได้รับชำระเป็นรายวันไว้แล้วในแต่ละรอบใบแจ้งหนี้ ผู้ให้สัญญาตกลงชำระเงินให้ครบตามใบแจ้งหนี้ที่เรียกเก็บภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งการชำระหนี้” ตามเงื่อนไขสำหรับผู้ใช้น้ำแร่ของเทศบาลแนบท้ายสัญญาการใช้น้ำแร่ข้อ 11 “ผู้ใช้น้ำต้องชำระเงินค่าน้ำแร่ค่าบำรุงรักษามาตรวัดน้ำค่าบริการทั่วไปหรือค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดให้แก่เทศบาล ณ กองคลัง งานผลประโยชน์ภายในเวลาที่กำหนดในใบแจ้งหนี้หรือหนังสือ	จากรายละเอียดค่าน้ำแร่ค้างชำระ บางเดือน<u>ไม่ได้ชำระเงินล่วงหน้าเป็นรายวันหรือชำระเพียงบางวันไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ 3</u> ของสัญญาดังกล่าวและเทศบาลไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคสองและวรรคสามดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด มีเพียงส่งใบแจ้งและใบแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ ให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการลูกหนี้ทั้ง 2 ราย ให้เป็นไปตามสัญญาและเงื่อนไขสำหรับผู้ใช้น้ำแร่อ้างตัวอย่างเคร่งครัด หากไม่ดำเนินการและทำให้ราชการเสียหายให้พิจารณาโทษตามควรแก่กรณีและให้หาผู้รับผิดชอบชดใช้เงินแทนลูกหนี้ให้ครบถ้วน กรณีดังกล่าว ถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการตามข้อกำหนดในสัญญาอย่างเคร่งครัด มิฉะนั้น อาจเข้าข่ายการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ตนเองหรือผู้อื่นได้

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
เรียกให้ชำระเงินหากพ้นกำหนดแล้วยังไม่นำเงินไปชำระเทศบาลมีสิทธิงดการจ่ายน้ำและดำเนินคดีตามกฎหมายทันที โดยผู้ใช้น้ำเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น”	
9. การจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทโรงแรมและห้องเช่า เทศบาลไม่ได้จัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามเทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 1 พ.ศ.2543 เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2543 อาจมีผลให้การจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมไม่ครบถ้วน พิจารณาสั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบผู้ประกอบการรายดังกล่าว เพื่อจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพนำส่งคลังเทศบาลรวมถึงให้สำรวจผู้ประกอบการรายอื่นด้วย เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมครบถ้วน ทัวถึง และเป็นธรรม หากละเลยอาจมีความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 ผลประการใดแจ้งให้ สตง.ทราบ
10. เทศบาลได้จัดซื้อถุงดำที่มีรูปภาพลูกโลก และข้อความรอบรูปภาพ “ขยะมีมูลค่าพิจารณาคัดแยกก่อนทิ้ง” และ “โปรดช่วยกันรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม” และ<u>นำออกจำหน่าย</u> <u>แทนการจัดเก็บค่าธรรมเนียม</u>	เนื่องจากการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยถือเป็นอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 50(3) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งการจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าว ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บขยะ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือขยะมูลฝอยและอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆพ.ศ.2545 การที่เทศบาลขายถุงดำแทนการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด หากเทศบาลประสงค์จะให้ประชาชนในพื้นที่ทำการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และใช้ถุงดำในการคัดแยกขยะ ควรดำเนินการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ หรือมีมาตรการทางกฎหมายกับประชาชนในพื้นที่ที่ไม่ปฏิบัติตาม และการรณรงค์ หรือประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนใช้ถุงดำค่าใช้จ่ายถุงดำประชาชนต้องเป็นผู้รับผิดชอบไม่ใช่เทศบาลดำเนินการซื้อแจกจ่าย

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
10. การจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร์แล้ว เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎร์ไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินในทันที โดยนำมาออกใบเสร็จรับเงินพร้อมกับนำส่งเงินให้เจ้าหน้าที่การเงินของเทศบาลเดือนละครั้ง เช่น มีผู้มายื่นคำร้องขอให้ดำเนินการย้ายปลายทางและขอสำเนาทะเบียนบ้านแทนฉบับเดิม ค่าธรรมเนียมรายละ 20 บาท เจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินและนำส่งเงินให้เทศบาล	การปฏิบัติดังกล่าวไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 9 ที่กำหนดให้การรับเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง และข้อ 11 เมื่อสิ้นเวลารับเงินให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำเงินฝากธนาคาร นอกจากนั้น การที่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้ใบเสร็จรับเงินแก่ผู้ชำระเงินและเก็บรักษาเงินไว้กับตัวโดยไม่มีการนำส่งตามระเบียบฯ ดังกล่าวทำให้เกิดความเสี่ยงโดยอาจนำเงินไปใช้หมุนเวียนและทำให้เกิดความไม่โปร่งใสในการจัดเก็บเงินได้ ให้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามควรแก่กรณีกับผู้เกี่ยวข้อง พร้อมกำชับพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกำหนด หากไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบได้ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 4 ต่อไป
11. การจัดเก็บรายได้ภาษีบำรุง อบท. ดังนี้ 1) สถานค้าปลีกน้ำมัน พบว่าผู้ประกอบการค่าน้ำมันและค่าก๊าซปิโตรเลียมที่อยู่ในข่ายชำระภาษี ไม่ได้ยื่นแบบรายการภาษีและชำระภาษี 2) ผู้เข้าพักในโรงแรม ซึ่งมีโรงแรมที่ขึ้นทะเบียนกับ อบท. พบว่า โรงแรมยังไม่นำส่งเงินค่าธรรมเนียมบำรุง อบท. จากผู้เข้าพักโรงแรม และไม่มีการยื่นบัญชีผู้พักและรายละเอียดค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้พักในแต่ละเดือนให้ อบท.ตรวจสอบ	เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติ อบท. เรื่อง การเก็บภาษีบำรุง อบท. จากน้ำมันและยาสูบ พ.ศ.2555 หมวด 4 การยื่นแบบรายการภาษีและการชำระภาษี ข้อ 16 กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นแบบรายการภาษีตามแบบที่ อบท. กำหนดพร้อมกับชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการ อบท. หรือสถานที่อื่นตามที่ อบท.กำหนด ภายในวันที่ 20 ของเดือนถัดจากเดือนที่ความรับผิดชอบที่จะต้องเสียภาษีเกิดขึ้น และข้อ 8 “กำหนดให้ผู้ควบคุมและจัดการโรงแรมนำส่งเงินค่าธรรมเนียมเรียกเก็บตามข้อ 6 ณ สำนักงาน อบท. หรือสถานที่นายก อบท.ประกาศกำหนดภายในวันที่ 10 ของทุกเดือนถัดไป พร้อมบัญชีผู้พักและรายละเอียดค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บตามข้อ 7 (3)” ให้สั่งการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเร่งรัดจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวจากผู้ประกอบการที่ไม่ชำระให้

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	ครบถ้วนทุกรายการและสำรวจข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นประจำและต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการรายอื่น และถือปฏิบัติตามข้อบัญญัติอปท. ดังกล่าวข้างต้นโดยเคร่งครัดต่อไป ผู้บริหารควรติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคหาแนวทางแก้ไขต่อไป และให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ สำหรับรายที่ละเลย เพิกเฉยไม่ชำระหรือหลีกเลี่ยงให้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดโดยเคร่งครัด
12. จัดเก็บค่าอากรฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ โดยไม่มีโรงฆ่าสัตว์ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยออกประกาศ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์ ถือปฏิบัติในการออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535 มาตรา 15 ซึ่งผู้ขออนุญาตฆ่าสัตว์ต้องยื่นแบบแจ้งการฆ่าสัตว์ (ข.จ.ส.4) ที่ระบุจำนวนสัตว์ที่จะฆ่า วันเวลาที่มีความประสงค์จะฆ่าสัตว์ และชื่อโรงฆ่าสัตว์ตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเก็บค่าอากรฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ได้ ต่อเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโรงฆ่าสัตว์อยู่ในพื้นที่ ตามกฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2536